

Marshall, Catherine & Rossman, Gretchen B. (1999). **Designing Qualitative Research**. Newbury Park/London/New Dehli: Sage (3. oplag).

Anmeldt af: *Reinhard Stelter*, lektor ph.d., Institut for Idræt, Københavns Universitet, email: rstelter@ifi.ku.dk

Bogen udkom første gang i 1989 og foreligger nu i sit 3. oplag. Den har udviklet sig mht. udseende (større format, andet indbind), omfang (50 sider længere) og bogens indhold er aktualiseret og udvidet.

Bogens syv kapiteloverskrifter fremstår som basis for overvejelser, når man er interesseret i at gennemføre en kvalitativ analyse. Efter 1. *Introduction* følger 2. *The “What” of the Study: Building the Conceptual Framework*, 3. *The “How” of the Study: Building the Research Design*, 4. *Data Collection Methods*, 5. *Recording, Managing, and Analyzing Data*, 6. *Planning Time and Resources* og til sidst et afslutningskapitel om *Defending the Value and Logic of Qualitative Research*.

Bogen ser dermed ud til at kunne leve op til sit formål, nemlig at være en støtte til forskere i deres arbejde med den kvalitative forskningsmetode (jvf. s. 2). Forfatterne har to antagelser, som har motiveret dem til at skrive bogen:

1. Den kvalitative metode fremstår ikke som en ensartet metode, men har et stort antal forskelligartede rødder. Med udgangspunkt i et helhedssyn af “the natural world” er det den enkelte forskers opgave at udvikle et design og frembringe nogle resultater, der skal være i stand til at kunne tilfredsstille det kritiske forskersamfund.
2. Den kvalitative forskningsmetode stiller meget høje krav til forskeren mht. udformning af forskningsdesign, tidsforbrug, kreativitet og personelle ressourcer, som ofte er større end i sammenlignelige, kvantitative projekter.

Enhver, der vil arbejde eller har arbejdet “kvalitativt”, hhv. frygter og genkender disse kendsgerninger og vil dermed glæde sig til at læse bogen.

Hvor langt rækker forfatterens intentioner nu?

Bogen giver et godt overblik over samtlige stadier i forskningsprocessen. Den er desuden meget egnet som støtte til, når man skal forberede og udarbejde en projektansøgning. Samtidig er den velegnet som en slags “checkliste” og en orienteringshjælp i selve projektforsløbet. Søger man derimod *detaljerede* handlingsstrategier i nogle bestemte projektfaser (fx ift. dataanalyse) så giver bogen ikke alle de svar, man kunne ønske sig. Men i slutningen af hvert kapitel giver forfatterne en omfangsrig liste af supplerende litteratur.

Bogen har dermed karakter af et overbliksværk. Den beskriver:

- hvilke overvejelser, der er nødvendige, når man skal formulere en relevant problemstilling.

- hvordan man begrundet, at man vælger en kvalitativ fremgangsmåde.
- hvordan man vælger undersøgelsesmiljøer og -personer.
- hvordan man får styr på sin rolle som forsker (fx. hvordan kommer man i kontakt med relevante interviewpersoner og hvilke etiske problemer kan der opstå?).
- forskellige dataindsamlingsmetoder (observation, dybdeinterview, video, kropssprog, gadeetnografi, dokumentanalyse etc.) og deres styrker og svagheder i forhold til konkret anvendelsessammenhæng.
- hvordan man kan kombinere forskellige indsamlingsmetoder for at styrke sin undersøgelse.
- hvordan man indsamler sine data.
- hvordan man analyserer sine data (udvikling af kategorier/temaer, hypotesetestning, søgen efter alternative forklaringer, rapportskrivning).

Et kapitel behandler udelukkende spørgsmål om, hvordan tid, personelle ressourcer og økonomi kan være med til at bestemme forskerens ambitionsniveau. Her bliver forfatternes baggrund inden for den pædagogiske videnskab mest tydelig. Men denne omsorg for læseren er bestemt relevant for at undgå de store kriser undervejs.

Bogen er meget håndværksmæssigt orienteret og mangler at diskutere forskellige videnskabsteoretiske standpunkter, som også er nødvendige for at finde sit eget ståsted som forsker. Kun i et relativt kort afslutningskapitel fremlægger forfatterne nogle kriterier til vurdering af forskningens kvalitet, som afgrænser sig mere eller mindre fra de klassiske som validitet, reliabilitet og objektivitet. Deres kriterier hedder “credibility”, “transferability”, “dependability” og “confirmability”.

Til forskel fra det første oplag fremstår bogen godt og klart gennemarbejdet. Den har fået en detaljeret indholdsoversigt, og figurer og tabeller har fået et godt layout. Bogen karakteriseres ved at være anvendelsesorienteret, og dette understreges ved mange eksempler (vignettes) fra det “virkelige” forskerliv, hvor mange, især unge forskere vil kunne hente meget støtte og inspiration til deres eget arbejde.